

samme. Vi erkende ikke, at vore Ønsker overfor den højtærede Finansminister, efter hvad der til Dato foreligger, ere blevne imødekomne.

J. Pedersen: Finansloven er fortrinsvis Folketingets Lov og bør være det, men den kan jo dog ikke blive endelig Lov, uden at ogsaa dette Ting har givet den sin Tilslutning. Deraf følger, forekommer det mig, at man med Billighed kunde forlange, at Landstinget faar rimelig Tid til at beskæftige sig med Finanslovsforslaget, efter at det ved tredje Behandling i Folketinget er undergaaet de sidste Forandringer. Det forekommer mig ikke, at denne billige Fordring er sket Fyldest, naar Finanslovsforslaget først kan sættes paa Landstingets Dagsorden den 22. Marts. Det tilkommer ikke mig at kritisere det høje Folketings Arbejdsmaade, men jeg tør have den Mening, at dersom Ønsket om i den Henseende at tage tilbørligt Hensyn til Landstinget havde været tilstrækkelig levende, maatte man ogsaa have kunnet planlægge og fremme Arbejdet saaledes, at det kunde ske Fyldest. Jeg beklager, at det ikke er sket.

Det foreliggende Finanslovsforslag karakteriseres jo først og fremmest ved det store Underskud, og jeg er enig med det ærede Medlem, som nu talte, i, at hele den finansielle Tilstand, saaledes som den har faaet sit Udtryk i de to sidste Statsregnskaber, i den Finanslov, der gælder for i Aar, og i det Forslag, vi nu behandle, er meget alvorlig. Man var for nogle Aar siden kommen ind paa, det ene Aar efter det andet at lægge Aarets Budget paa Underskud. Man gjorde det i den Forventning, at naar Statsregnskabet kom til at foreligge, vilde Underskuddet i det mindste være forsvundet og sandsynligvis være forvandlet til et Overskud, og det gik Aar efter Aar, indtil Finansaaret 1908—09. Finansaaret 1907—08 var det sidste Aar, for hvilket Statsregnskabet viste Overskud. Ogsaa det Budget var lagt paa Underskud, men Overskuddet fremkom derved, at Indtægterne gik ind betydelig større, end man havde regnet, nemlig med 10,3 Mill. Kr. mere, end man havde anslaaet dem til paa Finansloven. Det var særlig de indirekte Afgifter, der saaledes steg; de steg med 6,9 Mill. Kr. og deraf alene Tolden det Aar med over 4 Mill. Kr. Saa kom Aaret 1908—09, og for det blev Budgettet ogsaa lagt paa Underskud. Finansloven udviste et ret betydeligt Underskud, fordi man i Mellemtiden havde

vedtaget Love, der krævede yderligere Udgifter. Underskuddet var paa Finansloven paa 8,8 Mill. Kr. Men da Statsregnskabet kom, var Underskuddet, opgjort paa sædvanlig Maade, noget over 51 Mill. Kr. Man kan jo regne paa forskellig Maade, og det er sikkert, at flere store Udgifter, der særlig faldt paa det Aar, bør trækkes fra, naar man vil komme til et rigtigt Resultat, men jeg er enig med den sidste ærede Taler i, at det virkelige Underskud kan ikke sættes under 30 Mill. Kr. Den Finanslov, vi leve under, har et beregnet Underskud paa 20 Mill. Kr., og det Finanslovsforslag, vi nu beskæftige os med, et Underskud paa 21,4 Mill. Kr., 800,000 Kr. større, end det var, da Forslaget blev forelagt. Grunden til denne store og ret pludselige Forandring i den hele Stilling er jo den, at Indtægterne sank, og Udgifterne steg, og at Indtægterne sank, skyldtes jo for en stor Del, som ogsaa fremhævet af det ærede Medlem, at den Skatteforandring, som vi vedtog i 1908, i sine Virkninger i meget høj Grad skuffede. Man har i denne Anledning talt stærke Ord om den Toldrevision, som den Gang fandt Sted, og det ærede Medlem brugte ogsaa stærke Ord derom, men jeg skal dertil kun sige, at det jo altid er let at være bagklog, og jeg er tilbøjelig til at tro, at hvis man ogsaa fra deres Side, som gennemførte Toldloven, havde kunnet se Virkningerne af de daarlige Tider og ret havde kunnet overskue den Nedgang, der vilde komme som Følge af hele denne Overgangstid, var man dog maaske ikke gaaet saa vidt med at opgive store og sikre Indtægter. Jeg skal ogsaa gerne gøre den Indrømmelse for mit Vedkommende, skønt jeg selvfølgelig selv har været med i det saa godt som nogen anden, omendskønt jeg ikke havde nogen stor Indflydelse derpaa, at der muligvis kan være mere Teori i denne Toldlov, end der egentlig burde være. Jeg har imidlertid den Opfattelse, og det syntes, som om det ærede Medlem ogsaa var inde herpaa, at Toldloven efterhaanden og maaske endog ret hurtigt vil komme til at give en Indtægt, der nogenlunde svarer til, hvad den var beregnet til at give; det kan rette sig. Men om de Erstatningslove, vi fik til at bøde paa en Del af det Tab af Indtægter, som man regnede vilde fremkomme som Følge af Toldloven, ville komme til at give det samme, som man har beregnet, særlig Arveafgiftsloven og Spiritusbeskatningsloven, er et andet Spørgsmaal. Arveafgiften er efter min Opfattelse en af de